

החינוך המקצועי שייך למשרד החינוך

בניגוד לעלייה במספר הבקשות לפטנט בעולם, בעשור האחרון חלה ירידה של 14% במספר הבקשות שמוגשות בישראל

18:00 26.07.2016 מאת: **ג'ורא שלגי, אורית חזן**

עוד לא יבשה הדיו על ההחלטה המבורכת לאחד תחת משרד החינוך את החינוך המקצועי, שנמצא כיום תחת משרד הכלכלה, והנה התבררנו שהיא בוטלה בשלב זה. זו החלטה מקוממת שמחייבת את תגובתם של החרדים לעתידה של מדינת ישראל והעוסקים במלאכת החינוך.

מערכת חינוך איכותית אמורה ליצור הזדמנות שווה לכל תלמידי ותלמידות ישראל. היא אמורה להכשיר בוגרות ובוגרים עם ידע, מיומנויות חיים וערכים חברתיים שיאפשרו להם לתפקד כפרטים וכחלק מקהילה, בסביבה תעסוקתית וחברתית שצפויה לעבור שינויים מהותיים, יש האומרים דרמטיים, במהלך חייהם.

לכן, כדי שהחינוך המקצועי יענה על ציפיות הלומדים בו, עליו להישען על השכלה נאותה שתספק יכולות למידה והסתגלות לסביבה דינמית, בדומה לתפקיד אותו מילא בסמ"ת (בית ספר מקצועי תיכוני). מאז הוקם ב-1933 כשלוחה של הטכניון ועד שסגר את שעריו ב-2007, סיימו את לימודיהם בבית הספר החיפאי כ-19 אלף בוגרים ובוגרות שפנו למסלולי חיים מתגמלים לצד תרומה לאומית יוצאת דופן.

ההחלטה לבטל את העברת בתי הספר המקצועיים למשרד החינוך, לא רק שאינה מציבה בראש סדר העדיפויות את טובת התלמידות והתלמידים שלומדים בהם, אלא פוגעת גם בערכי מדינת ישראל ובמחויבותה לאזרחיה. אנחנו מברכים ומחזקים את הנכונות של משרד החינוך, בהובלתם של מנכ"לית המשרד מיכל כהן, ושל מנהל המינהל למדע וטכנולוגיה, ד"ר עופר רימון, לקחת בחזרה את החינוך המקצועי על כל גווניו, כחלק מתפישת עולם על פיה על מערכת חינוך איכותית וערכית לאפשר לכל תלמידיה לקבל השכלה מתאימה.

מדיניות ההסללה, שמקורה בכשל ערכי וקוצר ראות היסטורי, העבירה תלמידים שהוגדרו "חלשים" לאחריות משרד הכלכלה. היא יצרה לחינוך המקצועי תדמית שלילית כברירת המחדל לחינוך העיוני ולתלמידיו — תקרת זכוכית מקוממת בשלב גורלי בחייהם. אין לנו ספק שקבוצה לא מבוטלת של תלמידים שלומדים בבתי הספר של משרד הכלכלה היו יכולים להגיע להישגים משמעותיים, בין אם בתקופת בית הספר ובין אם בבגרותם, אם הדימוי האישי שלהם לא היה נפגע כתוצאה מהעברתם לבתי הספר המקצועיים, ולא תמיד מהסיבות הנכונות.

התדמית השלילית גרמה נזק גם לתלמידים ה"חזקים", בכך שהרחיקה מהם את ההזדמנות ליהנות מחוויית יצירה ורכישת ערכים שחינוך טכנולוגי-מקצועי איכותי יכול לספק, ואת היכולת לבחור בדרך מקצועית מתגמלת לאחר סיום לימודיהם.

בראייה ארוכת טווח, שמביאה בחשבון גם את חוסנה הכלכלי והחברתי של ישראל, יש לאחד את החינוך המקצועי תחת כנפי משרד החינוך, מתוך כוונה לאפשר לכל תלמידיה ותלמידי למצות את מיטב יכולותיהם — עיוניים או מקצועיים.

פרופ' חזן היא דיקנית לשעבר של הפקולטה לחינוך למדע וטכנולוגיה בטכניון ועמיתת מחקר במוסד שמואל נאמן למחקר מדיניות לאומית; שלגי הוא מנכ"ל רפאל לשעבר ועמית מחקר בכיר במוסד שמואל נאמן